

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3CoP/19/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316206647
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8316206647.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členiek senátu JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Mariany Muránskej v právnej veci manželky Q., právne zastúpenej JUDr. Martinou Řeřichovou PhD., advokátkou, so sídlom Mierová 2529/87, Humenné proti manželovi I., t.č. L., právne zastúpeného JUDr. Annou Drugdovou, advokátkou, so sídlom Námestie slobody 25, Humenné, za účasti maloletých detí D. E., nar. XX.XX.XXXX, N. E., nar. XX.XX.XXXX a Y. E., nar. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny G., o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva, o odvolaní manžela proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 10. 05. 2017, č. k. 19P/287/2016-87 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Manžel je povinný nahradiť manželke trovy odvolacieho konania predstavujúce trovy právneho zastúpenia vo výške 76,84 Eur na účet JUDr. Martyiny Řeřichovej, PhD. do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

I. Súd manželstvo K. E., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX a R. E., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX v Y., zapísané v knihe manželstiev matričného úradu vo zväzku X, ročník XXXX, na strane XX, pod por.č. X rozvádza.

II. Na čas po rozvode zveruje mal. D. E., nar. XX.XX.XXXX, mal. N. E., nar. XX.XX.XXXX a mal. Y. E., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otca zaväzuje prispievať na výživu maloletých detí sumou v rozsahu 30 % zo sumy životného minima na každé maloletého dieťa, ktoré bude poukazovať matke vždy do 15. dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Styk otca s mal. D. E. súd neupravuje.

V. Otec je oprávnený stretávať sa s mal. N. E. a mal. Y. E. každý párný víkend v mesiaci od piatka od 16.00 hod. do nedele do 16.00 hod. tak, že si maloleté deti u matky prevezme a matke ich aj odovzdá.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania“.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že manželia uzatvorili manželstvo dňa 12. 02. 2000, z ktorého pochádzajú tri maloleté detí . Od počiatku manžel požíval alkoholické nápoje, po požití ktorých bol agresívny. Situácia v manželstve je za posledných päť rokov veľmi ťaživá, nakoľko zo strany manžela dochádza k fyzickým atakom na manželku. Po podaní trestného oznámenia bola manželka na lekárskom ošetrení a manžel bol vzatý do cely predbežného zadržania, v ktorej strávil tri mesiace. Po prepustení manželka dala manželovi šancu na zmenu svojho správania, avšak k zmene nedošlo a fyzické ataky neprestali; po útoku manžela najstaršia dcéra účastníkov zavolała políciu a manželka podala na manžela trestné oznámenie, po ktorom nasledovalo vznesenie obvinenia pre prečin nebezpečného vyhrážania. Uznesením zo dňa 18. 12. 2015 bolo manželovi nariadené, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu. Manželka s mal. deťmi žije v dvojpodlažnom rodinnom dome, ktorý je v bezpodielovom spoluvlastníctve rodičov mal. detí. Dom je novostavba kompletne vybavený potrebami pre plnohodnotný život vhodný pre zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin mal. detí. Matka je zamestnaná ako predavačka a keďže pracuje vo viaczmennej prevádzke, v čase plnenia pracovných povinností jej zo starostlivosťou o mal. detí pomáhajú rodičia, ktorí rodine prispievajú aj finančne. Po vyhodnotení príčin rozvratu manželstva a jeho intenzity súd vychádzajúc z návrhu na rozvod manželstva, výsluchu účastníkov konania, manželstvo rozviedol a upravil práva a povinnosti k mal. deťom tak, že ich zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá im zabezpečuje osobnú starostlivosť a otca zaviazal prispievať na ich výživu v navrhovanej výške - 30 % zo sumy životného minima, upravil styk otca s dvoma mladšími dcérami podľa návrhu matky a styk s najstaršou dcérou D. neupravil, lebo ho obaja rodičia nežiadali upraviť. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie manžel. Uviedol, že manželstvo nie je rozvrátené tak, ako to opísala manželka a nie je dôvod, aby manželstvo bolo rozvedené. Trval na tom, že súd neprihliadal na záujmy a potreby mal. detí, pretože tieto potrebujú k životu oboch rodičov, nielen matku. Podľa odvolateľa manželstvo nie je vážne rozvrátené, o čom svedčí skutočnosť, že napriek zákazu zo strany súdu, vypomáhal manželke s prácami okolo domu a dokonca mali opakovane aj intímny styk. Mal. deti - dvojčatá v septembri XXXX nastupujú do X.ročníka základnej školy, a preto manžel chce umožniť manželke, aby sa podieľal na výchove a starostlivosti o deti, ktorým nikdy nechcel ublížiť. Deti miluje, rovnako ako aj manželku a vidí možnosť napravenia spolužitia s manželkou, ako aj ďalšieho vytvorenia spoločného rodinného života v kruhu rodiny. O tom svedčí aj skutočnosť, že dlhodobo abstínuje od alkoholu, lieči sa ambulantne, zmenil svoj postoj k životu a hlavne k rodine. Je presvedčený, že môže byť nápomocný tak deťom, ako aj manželke a v prípade, ak by sa obaja podrobili terapii v manželskej poradni, je presvedčený, žeby došlo k záchrane manželstva. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie.

4. K odvolaniu sa vyjadrila manželka, ktorá uviedla, že nie je pravdou, aby manžel abstinoval od alkoholu. V znaleckom posudku vypracovanom znalcom z odboru psychiatrie v novembri 2016 v rámci trestného konania vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 2T/53/2016 sa manžel priznáva k opakovaným recidívam. Jeho nezodpovedné správanie malo za následok, že v jeseni 2016 bol prepustený z práce, pretože mal pozitívnu skúšku na alkohol. Jeho sľubom o zmene života nemožno veriť, pretože vo výkone trestu nie je prvýkrát, stále sľubuje polepšenie, avšak namiesto polepšenia sa čím ďalej tým viac dopúšťa protiprávneho konania. Od februára 2017 bol vo vyšetrovacej väzbe, v súčasnej dobe vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody a vzniknutá situácia má za následok, že v spoločnej domácnosti pretrváva pokoj a pohoda, deti sú oveľa spokojnejšie. Starostlivosť o deti a vytváranie zdravého rodinného prostredia je v súčasnosti iba na nej a túto zvláda v plnom rozsahu bez akýchkoľvek problémov. Manžel jej nikdy život neľahčoval, stále ho iba komplikoval, ponižoval ju a podkopával jej autoritu. V danom prípade preto neexistuje žiadna možná náprava manželského spolužitia. Na záver uviedla, že súd prvej inštancie správne rozhodol o úprave práv a povinností manželov k mal. deťom, ak tieto zveril do jej osobnej starostlivosti a upravil styk otca s mal. deťmi tak, aby tieto nepocítovali stratu otca a mali s ním primeraný vzťah. Čo sa týka určenia výšky výživného, jedná sa o minimálnu zákonom stanovenú sumu, ktorú je povinný platiť každý rodič. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a priznal jej uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia.

5. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § § 65, § 66 a § 67 Civilného mimosporového poriadku preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie manžela nie je dôvodné.

6. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

7. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 23 Zákona o rodine, podľa ktorého súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvoze na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvoze vždy prihliadne na záujem mal. detí. Súd pri posudzovaní miery a rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19.

8. V danom prípade, ako to vyplýva z obsahu spisového materiálu, manželstvo účastníkov je v dôsledku nadmerného a dlhodobého požívania alkoholických nápojov zo strany manžela vážne narušené a trvalo rozvrátené, pričom tento stav manželka už ďalej nie je ochotná trpieť. O vážnosti narušenia manželstva svedčia uznesenia Okresného súdu Humenné zo dňa 06. 10. 2015, č. k. 6C/255/2015-19 a zo dňa 18. 12. 2015, č. k. 12C/497/2015-12. V poradí prvým uznesením súd predbežným opatrením nariadil manželovi, aby nevstupoval do rodinného domu, nakoľko trestným rozkazom bol manžel uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania, lebo sa manželke vyhrážal smrťou takým spôsobom, že to mohlo vzbudiť dôvodnú obavu, pričom tento čin spáchal na chránenej osobe, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere X. mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu XX mesiacov. V poradí druhým uznesením súd predbežným opatrením nariadil manželovi, aby dočasne nevstupoval do rodinného domu, zároveň mu zakázal priblížiť sa k manželke na vzdialenosť 5 metrov. Z odôvodnenia citovaného uznesenia vyplýva, že dňa 31. 10. 2015 bolo voči manželovi začaté trestné stíhanie, zároveň bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania; teda manžel aj po nariadení predbežného opatrenia zo dňa 06. 10. 2015, č. k. 6C/255/2015-19 sa aj naďalej dopúšťal fyzických útokov voči svojej manželke.

9. Keďže v danom prípade manželstvo účastníkov nemôže plniť svoj účel a od manželky nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, v dôsledku opakovaných fyzických atakov manžela na jej osobu, súd prvej inštancie správne postupoval, ak manželstvo účastníkov rozviedol. Rodičia prestali spoločne zabezpečovať starostlivosť o mal. deti pochádzajúce z ich manželstva v dôsledku rozpadu rodiny, ktorá nastala z viny manžela. Starostlivosť o tri mal. deti zostala výlučne na matke. Nevyhnutnou požiadavkou spoločného manželského partnerstva je aj spoločná starostlivosť o deti. V prejednávanej veci rodičia už nie sú schopní vytvárať zdravé rodinné prostredie pre výchovu svojich troch mal. detí, keďže nežijú v spoločnej domácnosti a netvorí rodinu.

10. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody aj odvolací súd aj napriek nesúhlasu manžela s rozvodom manželstva, ako aj na jeho tvrdení o snahe zachrániť manželstvo, dospel k záveru, že manželstvo je trvalo a vážne rozvrátené a neplní žiadnu zo svojich spoločenských funkcií. Ide o kvalifikovaný rozvrat vzťahov medzi manželmi a manželia si neplnia svoje povinnosti uvedené v § 18 a § 19 Zákona o rodine. Bola zistená nemožnosť obnovenia manželského spolužitia vzhľadom na trvalý a vážny rozvrat manželských vzťahov. Odvolací súd prihliadal aj na dĺžku a intenzitu rozvratu, ako aj na skutočnosť, že v dôsledku manželovho vzatia do väzby pre vyššie opísané dôvody a vydaného predbežného opatrenia, ktorým súd zakázal manželovi približovať sa k manželke, manželia už spolu nežijú. Spoločné žitie manželov je otázka ich osobného (vrátane intímneho), ale i majetkového spoločenstva, znamená to spoločné zdieľanie radosti i problémov, spoločné trávenie voľného času, spoločné nakladanie s finančnými prostriedkami. Odvolací súd mal za to, že v tejto veci nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia, čo znamená, že bolo preukázané definitívne ukončenie spoločného žitia manželov bez nádeje na zmierenie. Pokiaľ ide o príčiny rozvratu manželstva, tieto boli súdom prvej inštancie správne zistené. V každom rozvoze konaní je súd povinný v prípade, ak sú účastníkmi aj mal. deti prihliadnuť na ich záujem. Mal. deti nie je možné ochrániť pred rozvodom manželstva ich rodičov a možno ich chrániť v súvislosti s rozvodom. Súd je preto povinný vždy prihliadnuť

na záujem mal. detí aj v rozvodovom konaní. Nie je možné prijať záver, že rozvrat manželstva sa nedotýka mal. detí, iba žeby spory, ktoré medzi manželmi nastali sa nepremietali do vzťahov k spoločným deťom, čo sa v danej veci nestalo. Je preto v záujme mal. detí, aby žili v pokojnom rodinnom prostredí, aby ich vychovávala matka a snažila sa ich ochrániť pred konfliktami rodičov. Odvolací súd je presvedčený, že rozvodom manželstva a úpravou práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode dôjde k ochrane mal. detí.

11. Odvolací súd nemá pochybnosti ani o vecnej správnosti rozhodnutia o výchove a výžive. Výživné zodpovedá oprávneným potrebám mal. detí, ako aj možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. V súčasnej dobe je matka zamestnaná ako predavačka s príjmom 531,25 Eur mesačne brutto. Otec je vo väzbe v H... Mal. D. navštevuje X.ročník gymnázia, kde dosahuje dobré výchovno-vzdelávacie výsledky, mal. deti Y. a N. počnúc septembrom XXXX začali navštevovať X.ročník základnej školy.

12. Odvolací súd sa preto stotožnil s výškou výživného, ktorú súd prvej inštancie určil vzhľadom na finančnú situáciu otca, ktorý je nezamestnaný a je vo výkon trestu odňatia slobody. Keďže výživné 30 % zo sumy životného minima na každé mal. dieťa je minimálne výživné, ktoré musí platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery, rozhodol súd prvej inštancie správne, ak zaviazal otca platiť výživné na každé z mal. detí vo výške 30 % zo sumy životného minima.

13. Nateraz určené výživné však nie je nemenné, rozsudok o výživnom je možné zmeniť, ak sa zmenia pomery na strane povinného otca alebo mal. detí. Nateraz určené výživné zodpovedá aj kritériám podľa zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, a to ust. § 62.

14. Pokiaľ ide o úpravu styku, súd prvej inštancie upravil styk s frekvenciou stretávania sa mal. detí s otcom v dostatočnom rozsahu, pričom schopnosť matky postarať sa o mal. deti nebola v konaní nijako spochybnená.

15. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

16. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na ust. § § 55, § 57 a § 58 CMP. Manželka podala návrh na náhradu trov konania predstavujúcich trovy právneho zastúpenia, ktoré jej vznikli počas odvolacieho konania v príčinnej súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

17. V konaní bolo nepochybne preukázané, že bol to manžel, ktorý zaviniel rozvrat vzťahov medzi manželmi, a preto je v zmysle ust. § 55 CMP spravodlivé mu uložiť náhradu trov konania, ktoré vznikli v odvolacom konaní manželke. Trovy konania predstavujú trovy právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby á 68 Eur - písomné vyjadrenie manželky k odvolaniu (§ 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). K tomu je potrebné pripočítať aj režijný paušál 8,84 Eur (§ 16 ods. 3 citovanej vyhlášky). Trovy právneho zastúpenia v odvolacom konaní tak predstavujú 76,84 Eur.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).